

בנצחהטי"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

וישב - חנוכה

גליון רי"ד

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718-298-3717 ולהקיש 1
בארץ ישראל 072-278-6444 ולהקיש 1
בענגלאנד 0203-874-6800 ולהקיש 1

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל
נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com
ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נוספו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל
ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

וישב

הכל תלוי באמונה * יעקב ביקש לירד למצרים בשלוה * מותר לדבר לשון הרע על בעלי מחלוקת * הזכרים לפניו שיתפלל עליהם * לא התנהגו בחנופה * להוכיח את חבירו להרבות השלום ביניהם * כשמסיר השנאה מלבו יכול לכוון לבו בתפלתו * קבלת התפילות כאשר מתפלל בשם כל ישראל * יצה"ר לפעמים שורף כנחש ולפעמים מקרר כעקרב * להיות דבוק בה' תמיד * האמונה הוא ההתחלה ועיקר התכלית * לרוץ אחרי הבטחון לפחות כמו בהשתדלות * בהשתדלות אין חסרון אמונה * חסרון בפרנסה בשביל מידת הבטחון * השי"ת שומע את צעקת האלמנות והיתומים מפני שכל בטחונם בו * התורה מבטל כח הקליפות * מליצה ישרה על דביקות ישראל בה' * להחשיב בעיני עבודתו * בזכות המצוות הרמוזים ינצלו מהרעות * צדקה ממני שבידו לקרב הגאולה * גאווה בעת נסיון

חנוכה

מחנוכה עד פסח משלים החיות מימים הנוראים * חנוכה רומז על בטחון * בקניית שמן לנרות חנוכה מכניס קדושה לכל העולם * מתגלה כתר מלכותו ית' בעולם * זוכים לכתובה וחתומה טובה * גם האיש הגרוע יכול להתעלות * הרוצה ליטטר נטהר בהכרח * זמן תשובה אף למי שתשובה אינה מועלת לו * נעשה התיקון של עבודת כהן גדול ביום הכיפורים * לשבת סמוך להנרות חנוכה זמן הרבה * מותר להתפלל על נסים שלא כטבע * בהבטה על הנרות חנוכה שואב בתוכו קדושתו ומכניע הרע שבלבו * בהבטה בנר חנוכה הולך וגדל * הסתכלות על נרות חנוכה הוא תשובת המשקל להסתכלויות אסורים * ראיית הנרות מקדש את העיניים * נר חנוכה שורף את הרע ומאיר בקדושה וטהרה

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ פְּנֵעַן (לו, א).

הכל תלוי באמונה

אדרבה שלוות הצדיקים מביאה להם שיעבדו את ה' בשמחה ובהרחבת הדעת! גם יש להבין הענין של נס חנוכה, שאנו מזכירין רק את פך השמן, הלא הגזירה היתה אז על כל התורה כולה, לכתוב על קרן השור שאין להם חלק באלקי ישראל! ונראה לבאר על פי מה דאיתא בירושלמי (קידושין פ"א ה"ו) טלמל (הממין) הקב"ה שכר של עושי מצוה כדי שיעסקו בהם באמונה. ובילקוט מובא דאע"פ ששכר

פירש"י, וישב יעקב, ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף, צדיקים מבקשים לישב בשלוה, אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתקון להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה.

בספר בינת ישראל הקשה, וכי לא חפץ הקב"ה בשלוות הצדיקים, הלא

מאכלך, וכשהנך חולה חושש אני שלא תזיק לך האכילה, לפיכך אני מונע ממך מאכל הרבה. כן צריך האדם לחזק את עצמו באמונה שלימה שהשי"ת חפץ במוכתי, ואל יקשה בעיניו השתנות העתים, משום שבשעה שהאדם יכול ומסוגל לקבל ברכה והשפעה מרובה, אז מכין לו ה' שפע ברכה עד בלי די, ובעת שההשפעה המרובה יכולה להזיק לאדם, אז השי"ת ממעט טובו והונק, וכשנתאמת אצל האדם האמונה הזאת אז היא כלי מוכשר לקבל כל ההשפעות, ומוכן לכל הישועות.

והדגא זו מכונה בשם 'אור', כמו שנאמר (מילה ג, ח) כי אשב בחושך ה' אור לי, שרואה כח ה' וטובו אפילו בצרות החשכות, והאמונה הזאת רצו היונים לעקור מלב ישראל ח"ו, שיהרהרו אחר מדתו של הקב"ה, ואז תבוטל ממילא כל התורה כולה, ולא יהיה להם ח"ו חלק באלוקי ישראל, ומשום זה עיקר הנס היה בהדלקת המנורה, שהמצוה הזו מביאה אור ללבותיהם של ישראל, להאמין שכל מה דעביד רחמנא לטב הוא דעביד, ועי"ז נתבטל כח היוונים להחשיך ח"ו עיניהם ולבם של ישראל שלא יראו מי מנהיגם, ונעשו ע"י האור ההוא כלים ראויים לקבל השפעות וישועות ה', ונתחזקה ממילא כל התורה כולה בידיהם.

והנה יעקב אבינו 'ביקש לישיב בשלוה', ולקבל כל מה שיעבור עליו מיסורי העולם הזה באהבה ובשלוה, ולהמשיך את

מצוה בהאי עלמא ליכא, שכל אמונה איכא אפילו בהאי עלמא.

וממתיק הענין בזה, כמו שרפואת חולי הגוף תלוי באמונת החולה בהרופא, שצריך להאמין שהוא מומחה לדבר ויודע את חוליו ורפואתו, ואם אין להחולה אמונה בהרופא, וסומך של דעתו, ואינו נוהר באזהרת הרופא אין הרפואה מועיל לו. כן הוא ענין אמונה ובטחון בה', שהם כלים לקבל השפעת וישועת ה', וכל קיום התורה והמצוות תלוי בזה להאמין באמונה שלימה, שכל דבר המתהווה בעולם הוא מה' המסבב כל הסיבות ועושה כל המעשים, וכשמתחזק באמונה זו, אז צדיק באמונתו יחיה, ולילה כיום יאיר לו, משום שיודע ומכיר שכל מה שעובר עליו היא סיבה מאתו ית"ש, ובודאי כך צריך ומוכרח להיות לטובתו.

ומוסיף משל מוקינו הרה"ק מרוזין זי"ע, באיש אחד שנשא אשה שניה, והיה לו בן מאשתו הראשונה, וכאשר חילקה האשה את המאכלים לבני הבית, נתנה תמיד לבנו מאשתו הראשונה חלק קטן, ואביו הוסיף לו תמיד מחלקו, פעם אחת חלה הבן, נטל האב לעצמו מחלק הבן שנתנה לו אשתו, דבשביל מחלתו הוצרך לאכול רק מעט, והבן התפלא מאד על אביו והתרעם עליו, אמר לו אביו: עתה אני רואה שאינך מאמין באהבתי אליך, דאם היית מאמין בי ובאהבתי, היה לך לדעת שאני עושה הכל בחשבון, כשהנך בריא אני מוסיף לך מחלקי על

ויובן על פי מאמרם ז"ל (שבת פמ, ב) אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, ראוי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל, אלא שזכותו גרמה לו. וידוע (רמב"ן בראשית יב, ו) שכל מה שאירע לאבות היה סימן לבנים, ולפי זה אם היה יעקב אבינו יורד בשלשלאות של ברזל בבזיון גדול, אז היה בזה פועל דמיוני לדורות הבאים, שגם עליהם יבואו עוד צרות ויסורים ח"ו.

ואפשר דוהו מה ש'ביקש יעקב לישוב בשלוה' לפי שהוא ידע שיצטרך לירד למצרים מחמת גזירת הגלות, אך התיירא שאם ירד שמה בשלשלאות של ברזל, אזי יהיה בזה פועל דמיוני לדורות הבאים, שיבואו עליהם עוד צרות רבות ויסורים גדולים ח"ו, וזכותו הגדול גרמה לו שימלא הקב"ה את בקשתו. ולזה 'קפץ עליו רוגזו של יוסף', היינו הרוגז שהיה לו ליוסף עם אחיו, ומפני כך מכרהו, והורד למצרים, ונעשה שם מלך, ועל ידי זה זכה יעקב לירד למצרים בהשקט ובכבוד.

וז"הו שמשיים רש"י במאמרו, 'אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישוב בשלוה בעולם הזה', והיינו בלשון ניהותא! שהם מבקשים שדורותיהם אחריהם ישבו בשלוה בעולם הזה, וממעם זה רצה גם כן יעקב לרדת למצרים בדרך כבוד, כדי שלא יגרום בירידתו עוד צער ויסורים לבניו, וזכותו גרמה לו שזכה לירד למצרים בדרך כבוד.

העבודה הזאת גם לדורות הבאים, שלא יצטרכו בני ישראל לטוב עולם הזה, ותהיה להם תמיד שלוה אפילו מדוחק עניות ומהגלות, על ידי כח האמונה שהכל הוא לטובה, ואז 'קפץ עליו רוגזו של יוסף', כי כל איש לעצמו צריך להתחזק בכח הזה, לקבל כל מה שעובר עליו בשלוה, לדעת שה' הוא מלך רחמן, ובודאי הכל הוא לטובתו, אבל אין מן הראוי לצדיק הדור להצדיק את הדין על צרות ויסורי ישראל, ועל ידי שיוסף הורד למצרים ונעשה מלך, וכל הכסף הובא בית יוסף וכלכל אותו ואת ביתו לחם לפי המך, הוכרח בעל כרחו לסור מעבודה זו של שלוה מתוך צרות ויסורי עוני, ולעבוד את ה' מתוך שלוה ומנוחה כפי השגת האדם ודעתו, ולהמשיך עי"ז שגם לבניו תוקל צרת גלותם, ולעבוד את ה' מתוך מנוחה ושלוה פשוטה, על ידי חסדים גלויים מאתו ית"ש, כן יעזרנו ה' לעבדו בלב שלם מתוך שמחה והרחבת הדעת.

יעקב ביקש לירד למצרים בשלוה

הרה"ק מסאטמאר זי"ע בספר קדושת יואל, מביא קושית המפרשים בדברי רש"י, הלא בודאי עיקר כוונת יעקב כמה שחפץ לישוב בשלוה, היה רק כדי שיוכל לעבוד את ה', אם כן מדוע לא ימלא ה' את בקשתו?! גם יש לדקדק על הלשון 'קפץ עליו רוגזו של יוסף', שהיה לו לומר 'צערו של יוסף'!?

אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רָעָה
 אֶת אָחָיו בְּצֵאתוֹ וְהוּא נֶעַר אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה
 נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה אֶל אֲבִיהֶם (לז, ב).

פד, ז), לכך 'ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם', דמותר לדבר לשון הרע על בעלי מחלוקת.

הזכרים לפניו שיתפלל עליהם

בספר יד רוד להרה"ק מהרי"ד מאמשינוב זי"ע מבאר בפשטות, כי יוסף הצדיק ראה שהאחים אינם נוהגים כשורה, בא להזכירם לפני צדיק הדור, וזהו 'ויבא יוסף' שהביא לו 'קוויטל' כדי שיתפלל עליהם.

מותר לדבר לשון הרע על בעלי מחלוקת

בספר ישמח משה מפרש על פי מאמר חז"ל (ירושלמי פאה פ"א ה"א) מותר לדבר לשון הרע על בעל מחלוקת, שנאמר (מלכים א, יד) ואני אבא אחרוך ומלאתי את דבריך. וזהו שאמר הכתוב 'והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו', 'הוא' דייקא, שרק הוא היה מתחבר עם בני השפחות, אבל אחיו היו מריבין עמהם והיו קורין אותם בני השפחות (בראשית רבה

וַיֵּרְאוּ אָחָיו כִּי אִתּוֹ אֱהָב אֲבִיהֶם מִכָּל אָחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ
 וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוּ לְשָׁלֹם (לז, ד).

אמנון למרע ועד טוב כי שני אבשלום את אמנון.

וזה לימוד גדול איך להתנהג בין איש לרעהו, שישנם כאלו שבליבם בוערת שנאה גדולה ועמוקה לזולתו וכלפי חוץ מראה לו אהבה ואחווה, ומורגל בפי העולם: 'די ביטערע אמת איז בעסער ווי די זיסטע שקר' (האמת המר עדיף בהרבה

לא התנהגו בחנופה

ברבינו בחיי כתב בזה"ל: 'ולא יכלו דברו לשלום', זו מדה טובה בהם, שהיו מראין השנאה שבלבם, ולא היו מחניפין, וכן אמר שלמה ע"ה (משלי כט, ה) 'גבר מחליק על רעהו רשת פורש על פעמיו'. והנה הכתוב משבח לאבשלום, שנאמר (שמואל ב יג, כב) 'ולא דיבר אבשלום עם

מהשקר המתוק ביותר), ואין זה דבר נכון להראות אהבה שקרית.

להוכיח את חבירו להרבות השלום ביניהם

ואדרבא אולי כאשר יגלה לחבירו את אשר בלבו עליו, יוכיח לו את טעותו שלא התכוון לפגוע בו, או יבקש את סליחתו, ויתקיים בהם ואת והב בסופה, וכדברי הרה"ק הרבי ר' יהונתן אייבשיץ זי"ע בספרו תפארת יהונתן בפסוק זו, דהנה כתיב (ויקרא י"ט, ז) לא תשנא את אחיך בלבבך הוכיח תוכיח את עמיתך וגו', והיינו כשיש לאדם בלבו תלונה ותערומות על חבירו, נתרבה השנאה יום ביומו, אבל כשמדבר ואומר לחבירו: ראה מה זה שעשית לי, פגעת בי, כיישת אותי! וחבירו יתנצל לפניו, או שמודה לו ומבטיח אותו מבלי לעשות עוד כזה, אז סרה השנאה, ולכך צוותה התורה שלא ישנא את חבירו בלבו, רק הוכח תוכיח אותו, וזה יתבטל השנאה מלבבו, ושב השלום למקומו. וזה מבאר פסוק זה, דאם השבטים היו יכולים לדבר עמו, היה נעשה שלום ביניהם, וזהו 'וישנאו אותו' והטעם שנתרבה שנאתם אליו, מפני 'לא יכלו דברו לשלום'.

כשמסיד השנאה מלבו יוכל לכוון לבו בתפלתו

בספר דברי ישראל כתב לרמז בדברי רש"י מתוך גנותם למדנו שבחם

שלא דברו אחת בפה ואחת בלב. והענין יש לומר כך, דידוע (מג"א ריש סימן מו) שקודם התפלה צריך לקבל עליו מצות ואהבת לרעך כמוך (ויקרא י"ט, יח), ולכאורה אמאי קודם התפלה דווקא?! אלא ידוע אמרם ז"ל (ברכות לא, א) המתפלל צריך שיכוון את לבו לשמים, עי"ש. והוא, כי תפלה היא עבודה שבלב (תענית ב, א), לזאת צריך לכוון 'לבו' דווקא. וכן גם כן מצות ואהבת לרעך כמוך היא עבודה שבלב, כמו שנאמר (ויקרא, י"ט ז) לא תשנא את אחיך 'בלבבך', לכן הא בהא תליא, כשמסיר השנאה מלבו, ומקבל עליו מצות ואהבת לרעך כמוך, יוכל לכוון לבו לתפלה, ובאם לאו לא יוכל לכוון לבו, והתפלה היא אחת בפה ואחת בלב כמוכין.

ולכן אחי יוסף יען שהיה שנאת יוסף אחיהם בלבם, לא יכלו לכוון לבם לתפלה, על כן לא יכלו לעמוד להתפלל, שלא יהיה התפלה אחת בפה ואחת בלב. וזהו הפירוש 'וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום', 'שלום' היינו הקב"ה כנודע (זוה"ק ויקרא י, ב), דשמא דקודשא בריך הוא שלום, ועל ידי השנאה שהיה בלבם על יוסף אחיהם, על ידי זה לא יכלו 'דברו לשלום' דהיינו להתפלל לפני ה', שלא יהיה אחת בפה ואחת בלב, וזה שפירש רש"י 'מתוך גנותם למדנו שבחם שלא דברו אחת בפה ואחת בלב', היינו שלא היתה תפלתם אחת בפה ואחת בלב, רק הסירו השנאה מלבם מקודם, שיוכלו לכוון בתפלה.

וַיֹּאמֶר אֶת אַחֵי אֲנֹכִי מִבְּקֵשׁ הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם רְעִים (לז, מז).

בדרך התורה תמיד, נחשב לו כאילו קיים כל התורה כולה, וזהו שנאמר 'את אחי', כשאני מדבק את עצמי עם אחינו בני ישראל, אז על ידי זה 'אנכי מבקש', יכול אני להתפלל ויקובל תפילתי, הגם שאין אני הולך ח"ו בדת התורה כראוי, וזהו שנאמר 'וימצאם בדתן', בדת של תורה, שנחשב לו כאילו מתנהג בדת של תורה.

קבלת התפילות כאשר מתפלל בשם כר ישראל

בספר זרע קודש מביא בזה יסוד גדול בענין התפילה, דיש לרמוז כשבא לבקש אותו ית"ש בתפלה ואומר לשם יחוד כו' בשם כל ישראל, על ידי זה תפלתו נשמעת, הגם שאינו צדיק כ"כ לילך

וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלְכֵהוּ אֶתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם (לז, כד).

נחש כרוך על עקבו, אז עם פאלט איהם ח"ו איין סתם א שלעכטע מחשבה, לא יפסיק, זאל ער דאוועגען ווייטער, עקרב כרוך על עקבו, וזי איז אבער רח"ל אז ער מאכט איהם קאלט אין אמונה, פוסק, זאל ער אנעשריי טאן רבש"ע האב רחמנות אויף מיר. (נחש כרוך על עקבו שאם נכנס בו מחשבה רע, לא יפסיק, וימשך בתפילתו, 'עקרב כרוך על עקבו', אבל אם מקרר אותו באמונה, 'פסיק' אוי יצעק לה, ויאמר רבונו של עולם אנא תרחם עלי).

להיות דבוק בה' תמיד

איתא במדרש (בראשית רבה פמ, ג) אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו (תהלים מ, ה), זה יוסף, ולא פנה אל רחבים וגו',

יצה"ד לפעמים שודף כנחש ולפעמים מקרר כעקרב

ופירש"י, והבור ריק אין בו מים, ממשמע שנאמר והבור ריק איני יודע שאין בו מים, מה תלמוד לומר אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו. הרה"ק מוהרשד"י מסלאנים זי"ע הי"ד אמר לפרש דהנה 'נחש ועקרב' מרמוז על היצר הרע, שיש נחש שורף, 'ער פארברענט רח"ל דעם מענטש' (שודף את האדם), ויש עקרב מקרר, 'ער קילט אפ די בלוט' (מקרר את הדם), וכך הוא דרכו של יצר הרע, לפעמים שורף את האדם בהבל פיו, ולפעמים מקרר אותו מעבודת השי"ת. וזהו שאמרו חכמים (ברכות לג, א) 'נחש כרוך על עקבו אינו פוסק, עקרב פוסק

והיה האויר מוגושם מאוד, כנאמר אצל אברהם (יב, יא-יב) הנה נא ידעתי וגו', מחמת זה נפל לפעמים ממדרגתו, והיה הבטחון בבחינת רצוא ושוב (יחזקאל א, יד). וזו פירוש המדרש אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו, כאמור שצריך להיות דבוק בהש"ת תמיד, זה יוסף, רק אם היה בבחינה זו בוודאי ולא פנה אל רהבים, כי היה דבוק בשמו ית', אך מחמת אויר מצרים המוגושם מאוד נפל לפעמים ממידת הבטחון, ובשביל שאמר לשר המשקים וכו'.

האמונה הוא ההתחלה ועיקר התכלית

בספר פרי הארץ (מכתב כח) להרה"ק רבי אברהם מקאליסק זי"ע, כתב וז"ל: עוד כ"ל אחר אמרו לרדוף אחרי דברים פשוטים אמתיים, כמאן דרדיף בתר חייא, כי ה' שמה בזה יותר ממה שילך בגדולות ונפלאות ממנו למעלה משכ"ל, וכן אמרו חז"ל (שבת סג, א) בר תמני סרי הוינא כד מהדרנא לכולי ש"ס ולא זכינא לאין מקרא יוצא מידי פשוטו (אמר רב כהנא כשהייתי בן שמונה עשרה שנים, וכבר למדתי את כל הש"ס, לא הייתי יודע דאין מקרא מידי פשוטו עד עכשיו, עיי"ש), וכבר כתבתי כל הדברים הנ"ל על ידי בי דואר, אבל מפני שהוא עיקרא ושרשא דכולא שניתי ושלשתי עוד הפעם, דהנה חז"ל אמרו (מכות כד, א) בא חבקוק והעמידו על אחת, וצדיק באמונתו יחיה (חבקוק ב, ד), כי האמונה היא היותר פשוטה וישוה ל"כ

ועל ידי שאמר לשר המשקים כי אם זכרתי אתך והזכרתי (בראשית מ, יד), ניתוסף לו שנתים. וידוע קושיית המפרשים, מעיקרא אמר 'אשר שם ה' מבטחו זה יוסף', משמע שהיה לו בטחון, ואח"כ אמר ולא פנה וכו' ועל ידי שאמר לשר המשקים וכו', משמע שלא היה לו בטחון.

בספר ברית אברם מתרץ בהקדם לפרש הכתוב (תהלים כד, ג) מי יעלה בהר ה', פירוש שאין זה מעלה גדולה כל כך, אך ומי יקום במקום קדשו, כי בוודאי כל אדם ומכל שכן הכשרים, יש להם הרהורי תשובה ומתדבקים בה', אך אינם עומדים במדריגתם ותיכף יפלו, ועיקר העבדות להיות דבוק בה' תמיד, כמבואר בשולחן ערוך (אורח חיים סימן א סעיף א) שויתי ה' לנגדי תמיד (תהלים טו, יח) הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים וכו'. ואפשר לפרש שזהו פירוש 'בטחון' מלשון (עי' ביצה ט, א) 'שיחה', היינו שהוא דבוק בה'.

וזהו פירוש הפסוק (ירמיה יז, ז) ברוך הגבר אשר יבטח בה', היינו להשתדל שיהיה דבוק תמיד בהש"ת. והיה ה' מבטחו, פירוש ומחמת רוב השתדלותו מתדבק גם הש"ת אצלו, ונשאר תמיד בבחינת ההתדבקות.

והנה גלוי וידוע לכל שיוסף הצדיק היה בבחינת בטחון הנ"ל, כי כולם קדושים שבטי קה, ומכל שכן יוסף שמכונה בשם 'יוסף הצדיק' (וזה"ק נח נט, ב), אך מחמת אויר מצרים שהיו שטופי זמה מאוד,

בהשתדלות אין חסרון אמונה

וכתב עוד שם, דבענין הדאגה על הפרנסה יש מכתב קודש להרה"ק בעל קדושת ציון מבאבוב זי"ע הי"ד, שכתב בחריפות לתלמיד שהתאונן על מצב פרנסתו, והשיב לו רבו שלילא שכתבה תודה"ק (דברים טו, יח) 'וברכתך בכל אשר תעשה', היתה זאת אפיקורסות רח"ל אפילו להושיט יד למים קרים עבור הפרנסה, שהיה לו לבטוח בהשי"ת שיזמין לו כל צרכו ללא שום השתדלות כלל, אלא עתה דכתיב 'וברכתך בכל אשר תעשה', אין זה חסרון באמונה לעשות במדה מסויימת השתדלות ועשייה, אך הדאגה על הפרנסה מי התיר לך?!

חסרון בפרנסה בשביל מידת הבטחון

מסופר שהרה"ק ר' מנחם מענדל מרימנוב זי"ע היה לו בן אביו גדול ר"ל, והרה"ק הקציב לו שלושה זהובים לשבוע לפרנסת ביתו, אבל סכום זה לא הספיק לפרנסתו בהרחבה, ועל כן נכנס לאביו ואמר לו: הלא בין כך אתה נותן לי למחייתי, תן לי עוד שלושה זהובים שתהיה לי לכל פרנסתי, אמר לו הרה"ק: אם אתן לך כדי כל פרנסתך, נמצא שאני לוקח ממך חלילה את מידת הביטחון בהשי"ת.

השי"ת שומע את צעקת האלמנות והיתומים מפני שכל בטחונם בו

ונסיים ענין זה בדבריו הקדושים של רבינו

נפש לפי ערך מחצב חיותו, והוא אחרונה מכל השכלים וקרובה אלינו יותר, ואין הקדושה שורה כי אם על ידי האמונה, ובתוכה מתלכשים ושוכנים כל השכלים, הפוך בה והפוך בה דכולה בה, ובה תחוי בנועם ה', כי האמונה אין לה סוף, בה מתחיל ובה מסיים, והראיה שאחר כל השגות הנפלאות כמאמר חז"ל (מכילתא בשלח ב, א) ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא נאמר וירא ישראל וכו' ויראו העם את ה', ואח"כ באו לשלימות הזה ויאמינו בה', הרי שאחר כל החזיון השיגו האמונה שהוא התחלה ותכלית הכל.

לרוץ אחרי הבטחון לפחות כמו בהשתדלות

הגה"צ רבי אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל (אוצר פניני תורה וחסידות בפרשתינו) מביא בשם הסבא מנאבהארדאק זצוק"ל, שהיה מפורסם בעבודת הבטחון שלו, שהכניס בה כוחות עצומים, שדבר פלא הוא, שהרי בענין השתדלות יתירה כתיב קללה, דכתיב (בראשית ג, יט) 'בויעת אפיך תאכל לחם', ועל הבטחון בהשי"ת מפורש ברכה, דכתיב (ירמיהו יז, ז) 'ברוך הגבר אשר יבטח בה', ומכל מקום על ההשתדלות שבה כתוב קללה, בני אדם רצים ללא הרף אחריו, ולמה לא ימצא לכל הפחות שירוצו באותה מדה ג"כ אחרי הבטחון שבה נמצא ברכה?!

כב, כא). ודרשו חז"ל (רמב"ם הלכות דעות פ"ו ה"י) אפילו אלמנתו של מלך, ואפילו יתומים של מלך (שבדאי אין חסר להם כלום, שיש להם עשירות מרובה). והטעם לפי שנפשם שפלה ודמעתם מצויה, ודבר מצוי הוא שהכל מריעין ומעניין אותם.

ומסיים שם בדברים הנפלאים הנוגעים לענינינו: ולפי ששאר בני אדם המעונים יטריחו אחרי מושיעים וישימו בטחונם בהם, אבל היתום והאלמנה שאין להם מושיעים אינם בוטחים כי אם בהקב"ה, ועל כן הקב"ה שומע צעקתם ויריב ריבם. וכן דיבר שלמה ע"ה על היתומים בפרשה זו בעצמו, הוא שאמר 'אל תסג גבול עולם ובשרי יתומים אל תבוא, כי גואלם חזק הוא ויריב את ריבם אתך' (משלי כג, י"א).

בחיי בתחילת פרשתן, וז"ל: 'אל תגזול דל כי דל הוא ואל תדכא עני בשער, כי ה' יריב ריבם וקבע את קובעיהם נפש' (משלי כב, כב), שלמה המלך ע"ה הודיענו בשני כתובים הללו עונש הגזול את הדל, וידוע כי ארבע כתות הן שהזהירה התורה על האדם לרחם אותם ושלא להרע להם, ואלו הם: עניים יתומים אלמנות גרים, וכן מצינו הכתוב שהזהיר על ארבעתם כפסוק אחד, הוא שכתוב (דברים מז, יד) ושמתח בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה, ודרשו חז"ל (תנחומא ראה י"ה) ארבעה שלי כנגד ארבעה שלך, ואם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך.

וכתב עוד שם: יתומים ואלמנות, הוא שהזהירה עליהן התורה בהרבה מקומות, כל אלמנה ויתום לא תענון (שמות

וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֵיזִים מִן הַצֹּאן וְתֹאמְרָם אִם תִּתֶּן עֲרֹבוֹן עַד שְׁלַחְךָ (לח, יז).

דמאמר הראשון של עשרת הדברות 'אנכי ה' אלהיך' הוא עיקר התורה, על ידי זה 'אשלח גדי עיזים מן הצאן, שישלח השי"ת הקליפות שנקראו 'גדי' מן הצאן קדשים, במהרה בימינו.

התורה מבטל כח הקליפות

בספר קול יעקב להרה"ק בעל מלא הרועים זי"ע מפרש, שע"י שאדם אומר ולומד התורה הק' שפותחת ב'אנכי',

וַיְהִי כַּמְשָׁלֶשׁ חֳדָשִׁים וַיַּגֵּד לַיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָמָר
כַּלְתָּךְ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזִנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאֵנָה
וּתְשָׁרְףָהּ (לח, כד).

בהתנצלות של אמת, ששקר ענה השמן בזה שמקטרג על בני האדם שהמה דבוקים בגודל תשוקה לתאוות רעות, כי האמת הוא כך שרק 'לאיש אשר אלה לו אנכי הרה', פירוש שאנחנו עמו דבוקים רק בבורא עולמים ב"ה שהוא מקור החסד, וגמטריא אל"ה ל"ו, ומה שאנחנו עושים לפעמים נגד רצון הבורא ב"ה, הוא רק מחמת רוב מרדת הזמן ומרדת הפרנסה, ושאר מאורעות של בני האדם, אבל באמת בפנימיות הלב דבוקים אנחנו בגודל חיבה ותשוקה רק לבורא עולמים ב"ה.

ותאמר עוד לבורא עולמים ב"ה ראייה אמיתית לזה, 'הכר נא למי החותמת', מרמוז על השמן של נרות חנוכה, שהיה חתום בחותמו של כהן גדול (שבת כא, ב), 'הפתילים' מרמז על הפתילות של נר חנוכה, 'והמטה' מרמז על הכלי של נר חנוכה, כידוע כי תיבת המט"ה עם הכולל גימטריא כל"ו, פירוש מהמצות נר חנוכה שאנו מקיימים כמצות רצונך הקדוש, היא ראייה מפורשת שאנחנו הולכים רק אחר רצונך, וחשוקים ודבוקים רק בך ולא ח"ו וכו', רק מה שאנחנו עושים לפעמים נגד רצונך הוא רק מחמת הנ"ל.

'ויאמר יהודה', הוא הבורא ב"ה, 'צדקה ממני'. כביכול אני חייב בזה (ע')

מליצה ישרה על דביקות ישראל בה'

בספר בת עין [הרבה צדיקים נהגו ללמוד מאמר זו בשבוע זו שחל בו חנוכה] כתב, הנה איתא בכתבי האר"י ז"ל (חמה"י לחנוכה, ע' זח"ג רנב, א ומ"ש ע"ז בס' מאיר עיני חכמים שי"ג פ"ב) שעיקר סוף גמר החתימה היא בחנוכה, אם כן נוכל לומר שזה מרומז בפסוקים אלו על דרך זה, 'ויהי כמשלש חדשים', היינו מראש השנה עד חנוכה, שאז עיקר גמר חתימה, על כן בא המקטרג על בני האדם לפני בורא עולמים ב"ה שהוא מרומז בתיבת 'יהודה' (ע"י זח"א פמ, ב) שיש בו אותיות שם הוי"ה, לומר 'זנתה תמר כלתך', היינו כנסת ישראל שדמתה לתמר (שמות רבה לו א), שהיא מכונה בשם 'כלה' (פסוקתא רבתי פל"ז), 'זנתה' וסרה ממך, והלכה אחר זנונה, ולא די לה בזה שהלכה אחר תאות לבה הרע, אלא שגם היא 'הרה לזנונים', 'הרה' היא בחינת דביקות, היינו שמעצמה היא דבוקה תמיד בתאונה בלי שום גורם לזה.

'ויאמר יהודה' הוא הבורא ב"ה, 'הוציאנה ותשרף' עבור זה, שבלא שום גרמא ומניעה היא הרה לזנונים, רק מעצמה היא הרה ודבוקה לתאות לבה הרע, 'היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר',

לשון רגילות, שצריך כל אחד אף שהוא במדריגה פחותה מאוד להחשיב בעיניו כל דרך וכל פעולה שהוא עושה בעבודת השי"ת, ולהאמין ולידע שכל פעולה באיזה מדריגה שהיא פועלת למעלה למעלה, ובוהו יוכל לעזוב הרגילות שלו ולתקן הכל, כי כל זמן שאינו חשוב בעיני עצמו, לא יוכל לעזוב את הרגילות שלו, ולשוב לדרך הטוב. וזהו 'חשבתי דרכי' שהחשבתי את דרכי, 'ואשיבה רגלי' ועל ידי זה השבתי כל הרגילות שלי, 'אל עדותיך' התפלה הראשונה שצריך האדם לבקש מאת השי"ת, שישכח ממנו כל השמותים שהורגל בהם מנעוריו ח"ו, שלא יכללוהו ולא יפול בעצבות ח"ו, מחשב"ה אותיות בשמח"ה, שבוהו יוכל לשמור את המחשבה שלא תשוטט בהבלי העולם.

רשי ז"ל, היינו הבורא ב"ה מודה להם שהמה צודקים, כי אני רואה שהאמת הוא שהמה דבקים רק בי, ומה שהמה עושים לפרקים נגד רצוני ח"ו, הוא רק מחמת 'כי על כן לא נתתיה לשלה בני', ר"ל תיבת של"ה מרמז על משיח צדקנו, כמאמר הכתוב (בראשית מט י) עד כי יבוא שילה, היינו מחמת שזה זמן רב שלא נתתי ומסרתי אותם לרועה נאמן הוא משיח צדקנו שיבוא במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

להחשיב בעיני עבודתו

בספר בית אהרן כתב, על הפסוק (תהלים קיט, נט) 'חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך', 'חשבתי' לשון חשיבות, 'רגלי'

הוא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלָחָה אֶל חֲמוּיָה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר
 אֵלֶּה לוֹ אֲנֹכִי הָרָה וְתֹאמֶר הֵכֵר נָא לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְתִּילִים
 וְהַמָּטָה הָאֵלֶּה (לה, כה).

מילה ותפילין ופאות, 'והפתילים' ציצית, 'והמטה' תורה שנדרשת במ"ט פנים, 'ויאמר ה' צדקה ממני, וינחם ה' על הרעה, בזכות מצוות אלו הקב"ה מציל את בני ישראל מכל הרעות העוברים עליהם.

בזכות המצוות הרמזיים ינצלו מהרעות ה' החיד"א ז"ל בספרו נחל קדומים מביא בשם רבינו שמשון, דכנסת ישראל אומרת להקב"ה, 'הכר נא למי החותמת' מצות החתומות בישראל, כמו

וַיִּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי כִּי עַל פִּנּוּן לֹא נִתְתִּיחַ
לְשִׁלָּה בְנֵי וְלֹא יוֹסֵף עוֹד לְדַעְתָּהּ (לח, כו).

אומר הודיה ושבח להשי"ת, אז אומר
השי"ת 'צדקה ממני', שהם כביכול יותר
צדיקים ממני, שאני היכולת בידי לקרב
הגאולה ואיני מביא אותה.

צדקה ממני שיבידו לקרב הגאולה

בספר קול יעקב לבעל המלא הרועים זי"ע
כתב בזה דבר נורא, שכשארם

אֵינְנוּ גְדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא חֲשָׂה מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי
אִם אוֹתָךְ בְּאֶשֶׁר אֵת אֲשֶׁתוֹ וְאִיךְ אֶעֱשֶׂה הַרְעָה הַגְּדֹלָה
הַזֹּאת וְחָטָאתִי לְאֱלֹקִים (לח, ט).

להתחזק בבחינת ויגבה לבו בדרכי ה',
ולתחזק עצמו כי אין כמוהו ראוי לעבודת
השי"ת. וזה מה שאמר יוסף בעת הנסיון
'אֵינְנוּ גְדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי', ס'איז
נישטא קיין גרעסערער פון מיר,
במילא ווי פאסט פאר אזא גרויסער
מענטש ווי מיר צו טוהן אזא
נארישקייט (לא נמצא בבית איש שגדול ומכובד
ממני, ולא מתאים לאדם נכבד כמוני לעשות איזולת כו).

גאווה בעת נסיון

בספר כתבי רמ"מ מביא משמיה דהרה"ק
מקאברין זי"ע, לפעמים צריך האדם
למדת הגאווה, - כפתגם העולם 'ווען מען
דארף האבן די גנב, נעמט אים אראפ פון
די תליה' (כאשר צריכים להגנב מורדים אותו
מהתליה) - והיינו כשארם מוגיע לידי נסיון,
ויצרו מסיתו מה לך ולעבודת ה', עליו

חנוכה

לסוכות המרמזים לארבע שליבות החכמה (עי' ילקוט ראובני פרשת ויצא), וגם עברו ימי חג הסוכות עם המצוות התלויות בה, כמו מצות ישיבת סוכה והזמנת האושפזין קדישין, ולקחת הד' מינים, ושמחת החג, ויומא דהושענא רבא, ושמיני עצרת סיומא דדינא רבא יומא דחרותא דמלכא ושמחת תורה, היה להנפש רוח נשמה ממה לשאוב חיות, ועכשיו הלא נחשבנו לאיש המהלך בדרך כלילה באישון ואפילה ומתיירא מן הקוצים, וכמעט אשר לא נפלנו ברשת המרה שחורה והעצבות אשר הזיקו מצוי, כי לא ידענו ממה יהיה לנפש רוח ונשמה חיות לשאוב.

ואמר בעל האגדה, כי העצה לזה להמשיך עלינו חסדי הבורא, וצהלה ושמחה מהימים אשר יבואו לקראתינו, והיינו הנם של חנוכה מזה יש לנו חיות דקדושה, וזה פירוש 'נודמנה לו אבוקה של אור' היינו נר חנוכה, 'וניצול מן הקוצים' וכו'.

ובעלות על לבנו, הלא עוד לא עלתה לנו ארוכה ומרפא לנפשתינו, כי מה נעשה אחרי עבור ימי חנוכה אלו, וזהו 'ועדיין הוא מתיירא מחיה רעה ומלסטים', אזי נשוב אל לבנו עוד יש לנו תקוה, כי נמשיך עלינו הנם שהיה לנו בפורים, וזה 'כיון שעלה עמוד השחר' וכו' מרמז על פורים, כידוע אילת השחר מרמז לנס אסתר (וימא כמ, א), והוא פורים.

מחנוכה עד פסח משלים החיות מימים הנוראים

הרה"ק הרבי ר' הערש מרימנוב זי"ע כאשר ישב על שולחנו ביום שמחת תורה לעת ערב בעת נעילת החג, פתח ואמר: הנה אנו אומרים במעמדות ליום השבת, והוא מהגמרא (סוטה ה, א) משל לאחד שהיה מהלך בדרך באישון לילה ואפילה, ומתיירא ואינו יודע באיזו דרך מהלך, נודמנה לו אבוקה של אור ניצול מן הקוצים ומן הפחיתים ומן הברקנים, ועדיין מתיירא מחיה רעה ומלסטים, ואינו יודע באיזה דרך מהלך, כיון שעלה עמוד השחר ניצול מחיה רעה ומלסטים, ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך, הגיע לפרשת דרכים ניצול מכולם.

ואמר: המשל הלזה נאמר על הזמן שאנו עומדים בו כעת, הנה נתבונן נא על הימים שעברו מר"ח אלול עד היום, עברו ימי הרחמים והסליחות וימי רצון המסוגלים לתשובה, ועסקו בתורה ועבודה זו תפלה, ואמרנו תהלים הרבה ונתנו צדקה, ועברו ימי ראש השנה עם קיום מצות תקיעת שופר, אשר הוא מתקן כורסאי דרחמי, והוא יום הזכרון כידוע, ועשרת ימי תשובה, וערב יוה"כ, והאכילה בו הנחשבת לתענית וגם המלקות שלוקין בו, וגם עבר יומא דצומא רבא עם עבודת היום, גם הד' ימים שבין יום הכיפורים

משלשה', הרמו, שכל ידמה האדם שהוא למטה ואפס תקותו, ויאמר לנפשו נואש חלילה, למה לי עוד תורה ותפילה שלי, וגם כל יתגאה האדם שהוא למעלה, שהוא צדיק ועוסק בתורה ותפילה כראוי ועובד את ה', כי תועבת ה' גם שניהם, רק יבטח בה' וברוממותו שאין סוף ואין חקר, שברא השמים ושמי השמים וכל צבאם, ומכולם עיקר רצונו בעבודת שוכני בתי חומר, אחרי אשר יטהר ויזכה את יצרו.

ואולי זהו הרמו, 'יהי מקיץ', אם נדמה להאדם שהוא הסוף שהוא בדיוטא התחתונה, על דרך אם יהיה נדחך בקצה השמים, עכ"ז כל יאמר לנפשו נואש, וזהו שנת"ם, ש'מאל נ'ר ת'דליק, שיביט ויבין בהנרות דחנוכה שמדליק שנעשים קודש, ויראה כי לא ירח ממנו נדח, ותקב"ה חושב עצות ותחבולות לעזרת בניו לקבל תפלת כל פה, ומאשפות דלותו ירוממו, ויזכה עוד להושיבי עם נדיבים נדיבי עמו, שגם עליו יזרח עוד אור ה', ויהיה עוד בכח להשפיע שפע קדושה בעולם, וזהו הרמו י'מין מ'זוזה, שם שד"י שנכתב במזוזה שהוא שם השפעה, ויעורר בזה רחמים וחסדים בעולם.

בקניית שמן לנייה נכנס קדושה לכל העולם

בספר בינת ישראל כתב, בכל מצוה שאדם עושה אע"פ שאינו משויג מהות המצוה, אך יודע הוא שזוהי מצוה ממצות ה', מתפשט כח של קדושה בכל

ואמר: 'ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך', היינו מה נעשה אחר עבור ימי הפורים האלה, ר"ל ממה יהיה לנו אז חיות לשאוב, ונשוב אל לבנו הנס של קריעת ים סוף, וזהו שאמר 'כיון שהגיע לפרשת דרכים', ר"ל בחג של פסח אשר בו היתה ישועת כל ישראל ביציאת מצרים, וכאשר פירשנו 'ויושע ה' ביום ההוא' ר"ל 'עם' היום ההוא, כי הזמן גורם לזה שיהיה בו ישועת ישראל, ואז נלך בטח כמו האיש אשר הולך בדרך המלך, ולא ירא משום פגע ומכשול.

חנוכה דומז על בטחון

בספר תפארת שמואל (לחנוכה אות ל"ו) כתב על הפסוק (בראשית מא, א) 'ויהיה מקץ שנתיים ימים', איתא במטה משה בשם הגהת מרדכי, ברוב השנים חל פרשת מקץ בחנוכה, וסימנך שנת"ם נומריקון ש'מאל נ'ר ת'דליק י'מין מ'זוזה.

ואולי הרמו, שכבר אמרנו שהנרות דחנוכה מורים על בטחון, שכל אדם יבטח בה' בבטחון חזק ואמיץ בעניני עבודת ה', יהיה מי שיהיה ובאיזה מצב שיהיה, וכל יתשל האדם מלעשות מצוות ה' מצד שאינו ראוי ומוכשר, והראיה מנר חנוכה, שאף אם איש פשוט מדליק נר חנוכה, קודש הם, שנעשים קודש ואין לנו רשות להשתמש בהם.

וזהו שאמרו חז"ל (שבת כא, ב) 'נר חנוכה לא למעלה מעשרה ולא למטה

טובה מצד שורת הדין, בעבור זה ברוב רחמיו ית"ש ממתין עד שאנו מדליקים הנרות הללו של חנוכה, ואז נמשך חן לכנסת ישראל, וזוכים אז אעפ"י שאינם נראים ח"ו, ג"כ לכתיבה והתימה טובה, שיחיל עלינו ועל כל ישראל כל הברכות וישועות אכ"ר.

גם האישי הגרוע יכול להתעלות

בדומה לזה כתב בספר ליקוטי יהודה (עניני חנוכה) שהרה"ק האמרי אמת זי"ע אמר, מספרים מעשה על זקני הרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע, אשר פעם אחת התאחר והדליק נר חנוכה בשעה מאוחרת בלילה, ובוראי היה עסוק בדבר מצוה, ואמר: מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר 'לחומץ' וידלוק (תענית כה, א), מלשון אין מחמיצין את המצוה (מכילהא, מובא ברש"י שמות יב, ז).

והאמרי אמת מוסיף על ביאורו: הפירוש הוא, שאדם גרוע 'א נידריגער מענטש', נקרא 'חומץ' מלשון (תהלים עא, ד) מכף מעוול 'חומץ', היינו שגם אנשים גרועים יכולים להתעלות בחנוכה, וזהו 'מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לחומץ וידלוק', אפילו איש פשוט בבחינת 'חומץ', יכול להדליק ולהבעיר נשמתו בקרבנו בימי החנוכה הקדושים והמאירים. וכמו שאיתא בספרים על אמרם ז"ל (שבת כא, א) 'פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן בחנוכה', דהיינו אפילו האנשים אשר אין מתעורר בקרבם שלהבת

העולם, ובשעה שאדם קונה שמן לנר חנוכה ומקבלו בידו, יש בכח עשייה זו להכניס קדושה לכל העולם להחזירו למוטב, אך צריך לזה את הדביקות בקוב"ה, להתדבק ביוצר בראשית, לעשות המצוה לשמו ית"ש, ועל דא נאמר (עבודה זרה י, א) יש קונה עולמו בשעה אחת, שבשעה אחת יכולים לקנות עולם מלא להחזיר את כל העולם כולו למוטב.

מתגלה כתר מלכותו ית' בעולם

בספר מגן אברהם להרה"ק מטריסק זי"ע (פרשת וישב) כתב, שעל ידי מצות נר חנוכה נתגלה כתר מלכותו יתברך בעולם על כל ישראל, ובעת שהמלך מעטר עצמו בכתר מלכותו הוא נותן הנחה למדינות, וכמו כן יתן השי"ת לנו הנחה, ומהו ההנחה זה מרומז בצור"י שד"י, כי צור"י נומריקון צ'ור י'שראל ר'חום ו'חנוך, שהשי"ת שהוא צור ישראל ילביש עצמו כביכול במדת הרחמים והחנינה, ושד"י הוא מי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די (זוה"ק ח"ג רנא, ב), ויתמלא ברחמים על כל ישראל, ויגאלינו גאולה שלימה בכלל ופרט, ברוחניות וגשמיות, בני חיי ומזוני רויחו, במהרה בימינו אמן.

זוכים לכתיבה והתימה טובה

בספר ישועות אברהם כתב, שבאם ח"ו יש מי שלא היה כדאי ח"ו בימים הנוראים שעברו, להיות נכתב להם שנה

בציבור, היה נחשב שהטומאה איננה בורחת מפני הקדושה, אלא שנתקבל מחמת חביבות הציבור, היה זה היפוך הניצוח שנצחו את היונים, ע"כ נעשה הנס שלא הוצרכו לדין טומאה רחוקה בציבור. וזה נשאר לדורות בימים ההם בזמן הזה, בכל איש פרטי הבא ליטהר, הטומאה שעליו נדחית מפני הקדושה, כי תיכף כשבא ליטהר, שורה עליו קדושה עליונה והטומאה בורחת.

והיינו טעמא דאמרו חז"ל (שבת כא, א) 'פתילות ושמינים שאין מדליקין בהם בשבת מדליקין בהם בחנוכה', ודורשי רשומות אמרו שזה רומז על הנפשות שאין להם עליה בשבת, יש להם עליה בחנוכה, והיינו מפני כי אף שקדושת שבת גבוהה מעל גבוהה, ואיש שזכה לדבק בקדושת שבת נושע מכל כחות הרע, כי כולו ערקין ואתעברו מינה, מ"מ באשר שבת הוא ברך, ואיש שהוא בכלל ארור רח"ל אין ארור מדבק בברוך, ונשאר עומד מבחוק, אבל חנוכה שזהו כל הענין חנוכה שהטומאה בורחת מפני הקדושה, אם אך רוצה ליטהר נטהר בהכרח.

זמן תשובה אף למי שתשובה אינה מועלת לו

בסידור לב שמח כתב, ימים אלו מסוגלים לתשובה, אפילו לאותם אנשים שאמרו עליהם שתשובה אינו מועלת לו,

קודש לעבודתו ביום השבת, אבל בימי חנוכה יש להם עליה, ואיתא ברש"י (שבת ג, א) 'כבתה זקוק לה, דילמא פשע ולא מתקן לה', הפירוש שאף פושע ישראל יוכל לתקן עצמו ולהתעלות בחנוכה.

הרוצה ליטהר נטהר בהכרח

בספר שם משמואל (חנוכה ליל ב) כתב דבר נפלא, הקשו המפרשים דטומאה רחוקה בציבור ולמה היה צורך בנס? ויש לומר, דאיתא בשם האר"י הק', דענין מיתה הוא, שניתנה רשות לכחות הטומאה להדבק באיש הזה, והנשמה אינה יכולה לסבול את הטומאה ומסתלקת, ואף שלעולם הטומאה בורחת מפני הקדושה, אבל מחמת גזירת עונש המיתה, ניתנה לה רשות לטומאה עד שהקדושה תסתלק מפניה. וקליפת יון בחציפותם כווננו להכניס טומאה במקום קדושה כדי שתסתלק הקדושה, וע"כ כשגברו מלכות בית חשמונאי ונצחום, חזר הדבר שהטומאה תברח מפני הקדושה, ועל כן נעשה הנס בנרות, שנתגלה אור גבוה מאד, שהטומאה בורחת מפניו בהכרח, וכענין טבע הנר שמעט אור ידחה רב חושך, כן ה' או שחושך היונים נדחה מפני אור הקדושה.

והנה ענין טומאה רחוקה בציבור, שמחמת חביבות הציבור סובלת הקדושה גם את הטומאה שנדבקה בהם, וע"כ אם היו אז מדליקין שמן טמא מפני שטומאה רחוקה

מן השוק' (שבת כא, ב), לזה ראוי ונכון לנהוג ליתן שמן בכלי יותר, כדי שידלקו הנרות יותר מחצי שעה, ובשעת הדלקה ישב הבעל הבית אצלם ויאמר שירות ותשבחות, ובוה יתעכבו המוחין של היחודים הנ"ל עוד איזה זמן כמו אצל חסידים.

מותר להתפלל על נסים שלא כטבע

בספר דברי יחזקאל להגה"צ רבי יחזקאל שרגא פרענקל תאומים זצוק"ל אב"ד קלאסנא (פרשת מקץ) כתב בסוף דרוש נפלא בענין חנוכה, בזה"ל: ...יש לומר דבאמת אסור להתפלל על הנס, מחמת שרוצה בזה שיעזור לו השי"ת חוץ למבע על כן מנכין לו מזכותיו, אבל ביומא דחנוכה יוכל לומר (הרחמן הוא יעשה לנו נסים ונפלאות וכו'), מחמת שבימי חנוכה נעשה בהם נסים ונפלאות שלא עפ"י טבע, ובכ"ז שנה ושנה כשבא זה היום מתעורר הנס לבוא ישועות על ישראל כימי קדם, ע"כ שפיר מבאר רמ"א הנ"ל שמותר בחנוכה ובימים כאלה להתפלל על הנס ואין מנכין לו מזכותיו.

בהבטה על הנרות שיאב בתוכו קדושתו ומכניע הרע שבלבו

בספר רב טוב (פרשת וישב) מבאר דברי חז"ל (שבת כג, א) 'הרואה נר חנוכה מברך', מהו הענין של 'הראיה'?! ומבאר שעל ידי שרואה אדם ומביט בנרות של מצוה שהן קודש, ממשיך על עצמו בחינת

כגון מי שאמר אחטא ואשוב שאין מספיקין בידו לשוב בתשובה (יומא ה, ט). ורמז לזה, כי סופי תיבות של חנוץ המרבי'ה לסלוח' הוא חנ"ה הרומז לחנוכה, כמו שכתב בסידור הארז"ל חנ"ה כ"ו הוא חנוכה"ה.

נעשה התיקון של עבודת כהן גדול ביום הכיפורים

בספר ארון עדות (לחנוכה) להרה"ק משידלאווצא זי"ע כתב, במצות נר חנוכה נעשה אותו התיקון עצמו שנתקן על ידי עבודת כהן גדול ביום הכיפורים, שהיה מזה אחת למעלה ושבע למטה, וכך היה מונה אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים, עד אחת ושבע.

לשבת הרבה זמן אצל הנרות חנוכה

בספר בן ביתי (פרשת מקץ) להרה"ק מקאמארנא זי"ע כתב, ונראה לי שצריך לנהוג לישב אצל הנרות של חנוכה אפילו אחר חצי שעה שהוא שיעור הדלקה של נרות חנוכה, והטעם כמו שכתב רבינו אלקי האר"י זלה"ה (פע"ה שער הברכות פ"ו) שהחסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת אחר התפילה, כדי שיתעכבו המוחין לתורה ומצוות עוד שעה אחת, ולא יסתלקו מהרה. כך נראה לי כאן ג"כ אצל מצות נר חנוכה, לפי שבכוונת הברכות אנחנו בני ישראל ממשוכן ומורידין שני יחודים וכו', וכל זה הוא רק בחצי שעה זו, אבל אח"כ נראה מדברי האר"י זלה"ה שמסתלקין, והוא בסוד 'עד שתכלה הרגל

שישלים בזה תיקון על הרשע שבקרבו
שעל ידי עיניו.

ראיית הנרות מקדש את העינים

בספר שפתי צדיק (חנוכה אות טו) מבאר
דברי הגמרא (שבת כג, א) הרואה

נר חנוכה מברך ב' וכו', וכיון שמברך על
הראיה, משמע שראיית מצוה מקדש עיני
הרואה, על כן י"ל שבאותו דור הרגישו
שיכולים לזכות בימי נסים האלו לזכך העין
והדיבור, תיקנו 'הרואה נר חנוכה מברך',
כדי שירגיש תיקון העין והדיבור הלל
והודאה וכו', על כן נזכר ע"י הבטחה בנר
חנוכה לקדש העינים, מעתה יהיו העינים
קדושים, כן לזכך הפה שידבר כל מוצא
פיו בכוונה לשם שמים, לכן קבעו יום טוב
בהלל והודאה שיהיה מוזכר אמרי פיו. -
ומדבריו הק' למדנו הלכה למעשה, שתי
דברים שהם חובת האדם בימי חנוכה,
לקדש הפה בשיר ושבתה, לקדש
העינים בראיה.

נר חנוכה שורף את הרע ומאיר בקדושה וטהרה

בספר חשבה לטובה להרה"ק רבי העניך
מאלכסנדר זי"ע כתב בזה"ל: הענין
של אור המאיר ואור השורף, מוסיף והולך
ופוחת והולך בחנוכה, דאור שורף את כל
הפוחת והולך, הפחיתות שבאדם, ואת כל
המשמינים והמקמרגים, ואור מאיר מוסיף
והולך בכח הקדושה והטהרה.

קדושה, ומזה מכניע כח הרע והקליפה
שבו וכו', ועל כן צריך להביט בנר חנוכה
לשאוב בתוכו קדושתו, ולהכניע את צד
שכנגדו בלבן.

בהבטה בנר חנוכה הולך וגדל

בספר דברי שמואל (עמוד פ"ג) מביא בשם
זקינו הרה"ק היסוד העבודה
מסלאנים זי"ע, כשם שכל צמח ועשב יש
לו כוכב מיוחד, שעל ידי שהוא מביט עליו
הרי הוא גדל וצומח, כך גם מי שמסתכל
על הצדיק הולך וגדל, וכמו כן בנר חנוכה
יש הכח הזה, 'אין לנו רשות להשתמש
בהם אלא לראותן בלבד', שעל ידי
ההסתכלות וההבטה בנר חנוכה הולכים
וגדלים, דהיינו שכח הקדושה מתעלה
ומתגבר ומתחזק בקרבו.

הסתכלות על נרות חנוכה תשובת המשקל להסתכלות אסורים

בספר בית אברהם (נר ד) מרמז בפסוק
(תהלים צא, ח) 'רק בעיניך תביט',
שיש תשובת המשקל, היינו שבאיזה אופן
שחטא ובאותו אבר שחטא, יעשה תשובה
לתקן את האבר שפגם, וא"כ אם פגם
בעינים בהסתכלות אסורה, התיקון
להסתכל באותיות התורה ובפני צדיקים,
וכן להביט על נרות חנוכה, וזהו 'אין לנו
רשות להשתמש בהם אלא לראותן בלבד',
וזהו 'רק בעיניך תביט', וכאשר יביט על
הנרות, על ידי זה 'ישלומת רשעים תראה',

קופת "דרך אמונה"

להפי פדכי - מזון ישעי

ע"ש רבותינו הק'

רבי פדכי פנדבורנא זי"ע-רבי ישעי' פקדעסטיד זי"ע
בנשיאות הרה"צ רבי פאיד איהלפר הונגרים שליט"א

בס"ד

לשובע ולא לרזון

בשורה משמחת לאחינו בני ישראל תושבי ארץ הקודש ה' עליהם יחיה
אי"ה מדי שבוע בשבוע ביום שישי ערב שבת קודש תתקיים מכירה מסובסדת של

"היימישע חלות ורוגלעך"

במחירים מוזלים במיוחד (פחות מחצי מחיר)

המכירה מוגבלת

עד 4 חלות, ועד 3 קופסאות של חצי ק"ג רוגלעך - לכל משפחה

המכירה תתקיים אי"ה במקומות כדלהלן:

ירושלים: ברחבה לפני ביהמ"ד הגדול קרעטשניף רח' אבינועם ילין 5,
משעה 9:00 בבוקר עד שעה 10:00 (או עד גמר המלאי).

בני ברק: ברחבה לפני ביהמ"ד קרעטשניף רח' השל"ה 16, משעה 9:00
בבוקר עד שעה 10:00 (או עד גמר המלאי).

בית שמש: ברח' רבי יהושע פינת רבי יהודה הנשיא (מאחורי הגינה),
משעה 7:00 בבוקר עד שעה 8:00 בבוקר (או עד גמר המלאי).

"חדש" בית שמש (נקודה ב): רח' ריב"ל 14 ליד השטיבלך של קהל
חרדים-סאבאוויטש, משעה 8:30 עד 10:00 (או עד גמר המלאי).

טבריה: בביהמ"ד צאנז מול רח' שפע חיים 15, משעה 9:00 בבוקר עד
שעה 10:00 (או עד גמר המלאי).

טבריה (נקודה ב): שיכון ד' בשוק חן, משעה 11:00 עד שעה 12:00 (או עד
גמר המלאי).

דדרכט "אכאטו ענויט ווישדעו"

הנהלת הקופה

קופת "דרך אמונה"

להפני פרדכי - מזון ישעי

ע"ש רבותינו הק'

רבי פרדכי פנדרנא ז"ע-רבי ישעי' פקדעסטיד ז"ע
בנשיאות הרה"צ רבי פאיד איהרר רוזנבוים שליט"א

בס"ד

הזדעה חשזבה

תל"ת שזכינו להוסיף בתקופה האחרונה חלוקה גדולה מדי שבת בשבתו לתושבי ארץ הקודש
בנוסף לחלוקת חלות ומזונות חינום אין כסף מדי שבת בשבתו
לאלמנות ויתומים עד לפתח ביתם זה כמה שנים
הוספנו חלוקה של אלפי חלות ומזונות במחירים מוזלים בדרך כבוד,
למשפחות נזקקות וברוכות ילדים בעיה"ק ירושלים, בית שמש, בני ברק, טבריא, יצ"ו

וגם לרבות חלוקה מיוחדת

במחיר מוזל מאוד בדרך כבוד למשפחות נזקקות

בכל יום שלישי בעיר בית שמש

1000 ככרות לחם, חמאה, חלב, ביצים 3000 יוגערט'ס ולעבען
לזכות "הושע בן בארי" המקובל כמסוגל לישועות גדולות

אפשר לרכוש זכות סעודת הושע בן בארי

בסך 100 דולר

מזן החפץ חיים ז"ע אמר:

חלוקת י"ח חלות לעניים, וכל שכן לאלמנות ויתומים,

מסוגל לישועות גלויים, בדוק ומנוסה!

זכות סגולת ח"י חלות

\$72

זכות חלות ומזונות למשפחת אלמנה ויתומים

\$18

הרוצה ליטול חלק במצוה נשגבה זו בקרעדיט קארד
יכול להתקשר 24 שעות ביממה על "מתן בסתר" סיסטעם

בארה"ב - 845-286-1007 בענגלאנד - 020-8124-7800

דער הייליגער חיד"א זאגט: אז ווער עס געט כרויט פאר ארמע לייט,
איז כאילו ער האט מקריב געווען אלע קרבנות אויף דעם מזבח!